

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 30.4.2007
COM(2007) 195 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

Αναθεώρηση της περιβαλλοντικής πολιτικής του 2006

{SEC(2007) 487}

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το 2006, με την έγκριση της αναθεωρημένης στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη και την έκδοση του κανονισμού REACH, ενοποιήθηκε το μακροπρόθεσμο πλαίσιο περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Η περιβαλλοντική πολιτική έχει την πάγια υποστήριξη των πολιτών, οι οποίοι σε ποσοστό 72%¹, τάσσονται υπέρ της λήψης περισσότερων αποφάσεων για την προστασία του περιβάλλοντος σε επίπεδο ΕΕ. Το 2006 χαρακτηρίστηκε σε γενικές γραμμές από 4 κατηγορίες θεμάτων.

- Η αστάθεια των τιμών πετρελαίου και φυσικού αερίου, οι φόβοι για διακοπές του εφοδιασμού και η επίδραση της ενέργειας στην κλιματική αλλαγή οδήγησαν σε εκκλήσεις για μια ολοκληρωμένη ενεργειακή πολιτική της ΕΕ καθώς και σε αυξημένο ενδιαφέρον για την ενεργειακή αποδοτικότητα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η ανασκόπηση Stern σχετικά με την κλιματική αλλαγή επιβεβαίωσε ότι το κόστος της αδράνειας υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος της ανάληψης έγκαιρης δράσης.
- Η ανακοίνωση για τη βιοποικιλότητα και το Σχέδιο δράσης της ΕΕ για το 2010 και μετέπειτα απέβλεπαν σε επίσπευση της εφαρμογής μέτρων για τη βιοποικιλότητα.
- Με την έγκριση των τριών τελευταίων από τις επτά θεματικές στρατηγικές (αστικό περιβάλλον, προστασία του εδάφους, φυτοφάρμακα) θα εκσυγχρονιστεί και θα απλοποιηθεί το πλαίσιο για μελλοντική δράση.
- Ο νέος κύκλος αναφοράς για τη στρατηγική της Λισαβόνας έδειξε ότι τα κράτη μέλη ολοένα και περισσότερο συμφωνούν ότι η αποτελεσματικότητα των πλουτοπαραγωγικών πόρων, η κλιματική αλλαγή και η απώλεια βιοποικιλότητας συνδέονται στενά με την οικονομική αύξηση και την απασχόληση.

Η υπόψη αναθεώρηση, η οποία περιγράφει την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ για το 2006, συνοψίζει πρώτον τις κυριότερες εξελίξεις για τις τέσσερις προτεραιότητες του έκτου προγράμματος δράσης για το περιβάλλον και εξετάζει εν συνεχεία πρωτοβουλίες «βελτίωσης της νομοθεσίας», οι οποίες διευκολύνουν τη συμμόρφωση για την επιχειρηματική δραστηριότητα και την εφαρμογή για τα κράτη μέλη, ενώ παράλληλα βελτιώνουν τα περιβαλλοντικά πρότυπα.

Τα περιγραφόμενα μέτρα απέκτησαν διεθνείς διαστάσεις, στο πλαίσιο των οποίων σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος στην προετοιμασία της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας για την ένταξη, καθώς και ως προς την ενσωμάτωση του περιβάλλοντος στις εξωτερικές πολιτικές της ΕΕ. Η Επιτροπή πρότεινε μια μακρόπνοη περιβαλλοντική στρατηγική² για να αντιμετωπιστεί με αποτελεσματικότερη συνεργασία η συνεχιζόμενη υποβάθμιση του περιβάλλοντος στη λεκάνη της Μεσογείου. Υπέβαλε επίσης μια πρόταση για ένα *θεματικό πρόγραμμα για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων, περιλαμβανομένης και της ενέργειας*³.

¹ Ευρωβαρόμετρο 2006

² COM(2006) 475

³ COM(2006) 20

ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ, ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κλιματική αλλαγή

Κύρια σημεία

Το 2006 ήταν μια χρονιά έντονων συζητήσεων με θέμα την ολοένα και μεγαλύτερη εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, τις αυξανόμενες τιμές της ενέργειας και τα μέσα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Η σχέση μεταξύ κλίματος και ενεργειακής πολιτικής έγινε εντονότερη και συνήφθησαν πολλά υποσχόμενες συμφωνίες με τις κυριότερες από τις χώρες με αναδυόμενη οικονομία.

Κατά τη δεύτερη φάση του **Ευρωπαϊκού προγράμματος για την κλιματική αλλαγή (ECCP)**, η Επιτροπή εξέδωσε ικανό αριθμό προτάσεων, όπως π.χ. για την υπαγωγή των αεροπορικών μεταφορών στο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στην ΕΕ. Επιπλέον, προχώρησαν οι εργασίες για επανεξέταση του τρόπου προσέγγισης των εκπομπών CO₂ που προέρχονται από τα αυτοκίνητα καθώς και της μείωσης των εκπομπών αυτών. Εκδόθηκε επίσης ανακοίνωση σχετικά με ενδεχόμενη νομοθετική πρόταση, η οποία θα διέπει τη δέσμευση και αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα και, τέλος, προτάθηκαν εναλλακτικές λύσεις προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η **ενδιάμεση εξέταση της Λευκής Βίβλου για τις μεταφορές**⁴ επιβεβαίωσε ότι η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένας από τους κυριότερους στόχους της πολιτικής μεταφορών.

Στις αρχές του 2006, έκλεισε ο πρώτος κύκλος συμμόρφωσης του **συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών στην ΕΕ**. Πάνω από 10 000 εγκαταστάσεις εντάσεως ενέργειας, στις οποίες αντιστοιχεί το μισό σχεδόν των εκπομπών CO₂ στην Ευρώπη, υποχρεώθηκαν να υποβάλουν εκθέσεις εκπομπών για το 2005. Τον Απρίλιο μειώθηκε η τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών επειδή τα δεδομένα έδειξαν μείωση των εκπομπών σε σχέση με τις αναμενόμενες, με αποτέλεσμα να υπάρξει πλεόνασμα δικαιωμάτων. Τον Ιούνιο, τα κράτη μέλη έπρεπε να κοινοποιήσουν εθνικό σχέδιο κατανομής (NAP) για τη δεύτερη περίοδο εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (2008-2012) καθώς και τον τρόπο κατανομής των δικαιωμάτων αυτών μεταξύ των βιομηχανικών μονάδων. Τον Νοέμβριο, η Επιτροπή εξέδωσε αποφάσεις για 10 NAP, μειώνοντας κατά 7% περίπου τον μέσο όγκο εκπομπών που πρότειναν τα κράτη μέλη.

Σε διεθνές επίπεδο, η ΕΕ διαδραμάτισε αποφασιστικό ρόλο. Σε συναντήσεις όσον αφορά τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και με το **πρωτόκολλο του Κυότο** υπήρξαν εξελίξεις στα εξής ζητήματα: πενταετές πρόγραμμα εργασίας για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, προώθηση του Παγκόσμιου ταμείου ενεργειακής επόδοσης και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (GEEREF)· και, τέλος, αρχές διαχείρισης του ταμείου προσαρμογής. Η ΕΕ συνήψε **διμερείς συμφωνίες** για την κλιματική αλλαγή με σημαντικές τρίτες χώρες, όπως η **Κίνα**, και διεξάγει διμερείς συζητήσεις με άλλους σημαντικούς εταίρους. Τα κράτη μέλη επενδύουν σημαντικά σε έργα μείωσης των εκπομπών σε αναπτυσσόμενες χώρες.

⁴ COM(2006) 314

Η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες μορφές ενέργειας μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων της **ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ενέργεια**,⁵ που είναι η αειφόρος ανάπτυξη, η ασφάλεια εφοδιασμού και η ανταγωνιστικότητα. Τον Οκτώβριο, η Επιτροπή πρότεινε ένα **σχέδιο δράσης**⁶ για μείωση της χρήσης ενέργειας κατά 20% μέχρι το 2020 σε σχέση με τη συνήθη κατανάλωση. Στις αρχές του 2007, η Επιτροπή πρότεινε μια **ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή**⁷ με στόχο μια νέα **ενεργειακή πολιτική για την Ευρώπη**. Τα κράτη μέλη καλούνται να συμφωνήσουν στον στόχο για μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2020 κατά 30% σε σχέση με το 1990, εφόσον και άλλες βιομηχανικές χώρες δεσμευτούν με ανάλογους στόχους. Όλες οι ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες σ' αυτήν την κατεύθυνση ώστε η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη να μην υπερβεί τους 2° Κελσίου. Μέχρις ότου επιτευχθεί σχετική συμφωνία, η Επιτροπή έχει προτείνει μείωση 20% μονομερώς για την ΕΕ. Η δέσμη περιέχει επίσης ιδέες για ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και αναπτυσσόμενων χωρών, συγκεκριμένα για την εφαρμογή μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή μέσω μιας *Συμμαχίας για μια παγκόσμια κλιματική πολιτική*⁸.

Νέα ευρήματα

- Τα πιο πρόσφατα δεδομένα για τις εκπομπές της ΕΕ-15 δείχνουν μείωση μόνο κατά 0,9% από το 1990, ενώ στην ΕΕ-10 οι εκπομπές παραμένουν κάτω από τα επίπεδα του έτους αφετηρίας κατά 31,9%. Οι εκπομπές στην ΕΕ-10 εκτιμάται ότι θα αυξηθούν, θα εξακολουθήσουν όμως να είναι χαμηλότερες από 12% με βάση το έτος αναφοράς (1990) μέχρι το 2010⁹. Μολονότι, με τα μέτρα που βρίσκονται σε εξέλιξη, τους μηχανισμούς του Κυότο και τις καταβόθρες άνθρακα, η ΕΕ-15 εκτιμάται ότι θα έχει επιτύχει τον δικό της στόχο Κυότο μέχρι το 2010, θα χρειαστούν περαιτέρω προσπάθειες για την μετά Κυότο περίοδο. Θα πρέπει να συμφωνήσουμε πάνω σε νέους, φιλόδοξους και μακρόπνους στόχους¹⁰.
- Οι ολοένα και περισσότερες δασικές πυρκαγιές στη βορειοανατολική Ευρώπη είναι ίσως η πρωταρχική αιτία ρύπανσης της Αρκτικής με σωματίδια άνθρακα, που έχει ως αποτέλεσμα να επισπεύδεται η τήξη των παγετώνων και των θαλάσσιων πάγων¹¹.
- Οι αρνητικές επιπτώσεις της ξηρασίας σε επίπεδο ΕΕ έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία 30 χρόνια. Το μέσο ετήσιο κόστος διπλασιάστηκε μεταξύ 1976-1990 και 1991-2006 και ανήλθε σε 5,3 δισεκατομ. €/έτος κατά την περίοδο 2001-2006¹².
- Οι φυσικές επιπτώσεις και το κόστος που θα προκύψουν ως αποτέλεσμα της ανύψωσης της στάθμης των θαλασσών εκτιμάται ότι θα είναι εξαιρετικά επιζήμια για την ΕΕ. Η αναγκαία προσαρμογή εξαιτίας της ανύψωσης των θαλασσών θα μπορούσε μεσοπρόθεσμα

⁵ COM(2006) 105

⁶ COM(2006) 545

⁷ COM(2007) 1, COM(2007) 2

⁸ Έγγραφο του Συμβουλίου 15164/04, βασισμένο στο COM(2003) 85

⁹ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος/τεχνική έκθεση 6/2006

¹⁰ COM(2006) 658

¹¹ Journal of Geophysical Research/Επιθεώρηση Γεωφυσικών Ερευνών, τόμος 111, 2006

¹² ΓΔ περιβάλλοντος (2006), Λειψυδρία και ξηρασία, 1η ενδιάμεση έκθεση

να μειώσει το συνολικό κόστος κατά 7 έως 50% και μακροπρόθεσμα κατά πλέον του 70%¹³.

Προοπτικές για το 2007

Η Επιτροπή προτρέπει:

- να υποβάλει πρόταση βελτιωμένης λειτουργίας της **οδηγίας για το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών** για την τρίτη περίοδο δέσμευσης που αρχίζει το 2013·
- να προτείνει ένα κανονιστικό πλαίσιο για την προώθηση τεχνολογιών **δέσμευσης άνθρακα και γεωλογικής αποθήκευσης**·
- να δρομολογήσει ευρεία διαβούλευση μέσω μιας πράσινης βίβλου για την **προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή**·
- να υποβάλει πρόταση απόφασης για την ίδρυση ενός **Παγκόσμιου Ταμείου Ενεργειακής Απόδοσης και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** με αποδέκτες τις χώρες και εδάφη που βρίσκονται στο στάδιο μετάβασης ή ανάπτυξης.
- να εκδώσει ανακοίνωση για **τη λειψυδρία και την ξηρασία**, όπου θα εξετάζεται η αναγκαιότητα δράσης σε επίπεδο ΕΕ.

¹³

<http://peseta.jrc.es>

Φύση και βιοποικιλότητα

Κύρια σημεία

Το γενικό πλαίσιο της πολιτικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα λειτουργεί ήδη. Η απώλεια βιοποικιλότητας όμως συνεχίζεται με πρωτόγνωρους ρυθμούς. Το αποτέλεσμα είναι να βρίσκονται σε πορεία υποβάθμισης τα δύο τρίτα περίπου των παγκόσμιων υπηρεσιών οικοσυστήματος που έχουν ζωτική σημασία για την ευημερία. Απαιτούνται σημαντικές προσπάθειες ώστε να εκπληρωθεί ο στόχος για ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας στην ΕΕ μέχρι το 2010, καθώς και ο στόχος για σημαντική μείωση του ρυθμού απώλειας βιοποικιλότητας σε παγκόσμια κλίμακα μέχρι το 2010.

Στην **ανακοίνωση για τη βιοποικιλότητα**¹⁴ εξηγείται πώς μπορούν να πραγματοποιηθούν αυτοί οι στόχοι και να δοθεί ώθηση για αποκατάσταση μακροπρόθεσμα. Στην ανακοίνωση ορίζονται στόχοι προτεραιότητας, απώτεροι στόχοι και κομβικά βοηθητικά μέτρα στο πλαίσιο ενός σχεδίου δράσης, τέλος γίνεται έκκληση για βελτιωμένη ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστήματος σε τομεακές και οριζόντιες πολιτικές. Η βιοποικιλότητα ήταν το ειδικό θέμα της **πράσινης εβδομάδας** το 2006.

Το δίκτυο **Natura 2000** καλύπτει σήμερα ποσοστό 17% περίπου του χερσαίου εδάφους της ΕΕ-25 και 140.000 km² θαλάσσιων εκτάσεων. Μεγάλη πρόοδος έχει συντελεστεί στην εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στα νέα κράτη μέλη, πολλά όμως μένει ακόμη να γίνουν. Η Επιτροπή ενέκρινε ένα **κοινοτικό σχέδιο δράσης για τα δάση**¹⁵ με στόχο την υποστήριξη και βελτίωση της αειφόρου διαχείρισης των δασών και του πολυλειτουργικού ρόλου τους, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα για τη βιοποικιλότητα και ένα ευρωπαϊκό σύστημα παρακολούθησης των δασών.

Στο Συμβούλιο επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία για τη μελλοντική **Οδηγία για τη θαλάσσια στρατηγική**, που θα επιτρέψει στην ΕΕ να αποκαταστήσει την οικολογική ευρωστία των ωκεανών και θαλασσών της.

Η Επιτροπή ενέκρινε μια **Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους**, στο πλαίσιο της οποίας μια πρόταση οδηγίας-πλαισίου¹⁶ προσδιορίζει ένα κοινό πλαίσιο δράσης για τη διατήρηση, προστασία και ταχεία αποκατάσταση της υποβάθμισης των εδαφών. Τα κράτη μέλη μπορούν να την εφαρμόζουν με τον τρόπο που αυτά κρίνουν προσφορότερο για τις τοπικές συνθήκες.

Στη δεύτερη διατύπωση των προοπτικών για την παγκόσμια βιοποικιλότητα γίνεται μια πρώτη ενδελεχής εκτίμηση, η οποία δείχνει ότι η απώλεια βιοποικιλότητας συνεχίζεται με ταχείς ρυθμούς, σύμφωνα με όλους σχεδόν τους δείκτες της **Σύμβασης για τη βιοποικιλότητα (CBD)**, καθιστώντας την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας επισφαλή. Η εκτίμηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο παγκόσμιος στόχος για το 2010, δηλαδή η μείωση του ρυθμού απώλειας της βιοποικιλότητας, αποτελεί σημαντική πρόκληση και απαιτεί μεγαλύτερες προσπάθειες, παρά το γεγονός ότι οι αποφάσεις που ελήφθησαν τον Μάρτιο στην 8η Διάσκεψη των Μερών προσφέρουν αξιόπιστες συμβουλευτικές κατευθύνσεις.

¹⁴ COM(2006) 216

¹⁵ COM(2006) 302

¹⁶ COM(2006) 231

Στη διάσκεψη του Παρισιού με θέμα «Ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας στην ευρωπαϊκή αναπτυξιακή συνεργασία» υπογραμμιζόταν η ουσιαστική συμβολή των υπηρεσιών οικοσυστήματος στην ευημερία των ανθρώπων, και μάλιστα των πτωχών, και επιβεβαιωνόταν ότι η διατήρηση, η αειφόρος χρήση και η ισοκατανομή των οφελών από τη βιοποικιλότητα είναι νευραλγικής σημασίας πτυχές της ανάπτυξης.

Η τρίτη συνάντηση στο πλαίσιο του **Πρωτοκόλλου της Καρθαγένης για τη Βιοασφάλεια** κατέληξε σε συμφωνία σχετικά με την τεκμηρίωση της ταυτοποίησης γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών/ΓΤΟ στις διεθνείς μεταφορές γεωργικών προϊόντων. Με τη σχετική απόφαση, το Πρωτόκολλο αποκτά πλήρη επιχειρησιακή ισχύ.

Για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και του εμπορίου των προϊόντων της, η ΕΕ άρχισε διαπραγματεύσεις με τη Μαλαισία, την Ινδονησία και την Γκάνα στο πλαίσιο της πρώτης σειράς διμερών εθελοντικών συμφωνιών εταιρικής σχέσης με αντικείμενο την **επιβολή της δασικής νομοθεσίας, διακυβέρνηση και εμπόριο (FLEGT)**.

Νέα ευρήματα

- Η βλάβη του οικοσυστήματος στην ΕΕ συνεπιφέρει άλλες σοβαρές ζημιές. Για παράδειγμα, οι δασικές πυρκαγιές στην Πορτογαλία προξενούν στην πρωτογενή παραγωγή απώλεια 300 εκατομ. € σε ετήσια βάση¹⁷.
- Σε σειρά δημοσιεύσεων αναδείχτηκε η αυξανόμενη απειλή για τη βιοποικιλότητα εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, με τη μορφή π.χ. μαζικών εξαλείψεων ειδών της ευρωπαϊκής χλωρίδας,¹⁸ με την προειδοποίηση ότι οι εξελίξεις δεν θα αναχαιτίσουν το φαινόμενο¹⁹.
- Πολλά ευρωπαϊκά οικοσυστήματα και είδη εξακολουθούν να βρίσκονται σε φθίνουσα πορεία. Ορισμένα όμως είδη στοχοθετημένης δράσης διατήρησης βρίσκονται σε πορεία ανάκαμψης²⁰. Η επέκταση της δόμησης (αύξηση των τεχνητών επιφανειών) κατά μήκος των ευρωπαϊκών ακτών προξενεί βλάβες στα παράκτια οικοσυστήματα²¹.
- Σε θαλάσσια οικοσυστήματα όπου κυριαρχεί η ανθρωπογενής δραστηριότητα, η απώλεια πληθυσμών και ειδών είναι ταχύτερη, ενώ οι συνέπειες παραμένουν σε μεγάλο βαθμό άγνωστες²². Ο πληθυσμός ικανού αριθμού βαθύβιων ειδών ιχθύων μειώθηκε σημαντικά τις τελευταίες δεκαετίες εξαιτίας αλιευτικών πρακτικών²³.

Προοπτικές για το 2007:

- Η Επιτροπή προτίθεται να ολοκληρώσει τις **κατευθυντήριες γραμμές για την ποιότητα της θάλασσας** στο πλαίσιο του δικτύου Natura 2000 για το θαλάσσιο περιβάλλον.

¹⁷ Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Δημόσιας Διοίκησης/IEEP (2006) Αξία της βιοποικιλότητας

¹⁸ Thuiller, W. et al. (2005) Climate change threats to plant diversity in Europe/Κλιματική αλλαγή: απειλή για τη φυτική βιοποικιλότητα στην Ευρώπη

¹⁹ Parmesan, C. (2006) Ecological and evolutionary responses to recent climate change/Οικολογικές και εξελικτικές αντιδράσεις στην πρόσφατη κλιματική αλλαγή

²⁰ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος 5/2006

²¹ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος 6/2006

²² Science (2006) 314, 787-790

²³ OHE (2006) The Impacts of Fishing on Vulnerable Marine Ecosystems/Οι επιπτώσεις της αλιείας σε ευάλωτα θαλάσσια οικοσυστήματα

- Στο πλαίσιο της **σύμβασης για τη βιοποικιλότητα (CBD)**, θα συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις σχετικά με τους διεθνείς κανόνες πρόσβασης στους γενετικούς πόρους και συμμετοχής στο όφελος.
- Κατά τη 14^η Διάσκεψη των Μερών της **Σύμβασης για το διεθνές εμπόριο ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας που απειλούνται με εξαφάνιση (CITES)** θα συζητηθεί η καταχώριση νέων ειδών ελεγχόμενου εμπορίου.
- Η Επιτροπή θα προτείνει επιπλέον επιλογές **FLEGT** για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και τη μη εισαγωγή προϊόντων παράνομης υλοτομίας στην αγορά της ΕΕ. Θα εγκαινιάσει επίσης διαπραγματεύσεις για τη σύναψη διμερών **συμφωνιών εθελοντικής εταιρικής σχέσης** με πολλές χώρες.
- Η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση **κοινής θέσης για την εμπορική φαλαιοθηρία** και θα καταβάλει περαιτέρω προσπάθειες θέσπισης νομοθεσίας που θα διέπει το εμπόριο προϊόντων φώκιας.

Περιβάλλον και υγεία

Κύρια σημεία

Για την εκπόνηση σωστών μέτρων προστασίας της υγείας, απαιτούνται σωστά δεδομένα. Στο πλαίσιο του **σχεδίου δράσης για το περιβάλλον και την υγεία 2004-2010**, η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, έχει δρομολογήσει ένα πιλοτικό έργο για την ανθρώπινη βιοπαρακολούθηση. Η Επιτροπή επανεξέτασε τα εφαρμοζόμενα συστήματα πληροφοριών και παρακολούθησης και παρουσίασε το σχέδιο **Environment and Health Information -- Review and Implementation Plan**/Πληροφορίες για το περιβάλλον και την υγεία – Σχέδιο αναθεώρησης και υλοποίησης²⁴. Μολονότι οι μέθοδοι εκτίμησης των επιπτώσεων του περιβάλλοντος στην υγεία του ανθρώπου χρήζουν περαιτέρω ανάπτυξης, οι υπάρχουσες ενδείξεις φανερώνουν ότι, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι γνωστές επιπτώσεις του περιβάλλοντος στην υγεία είναι περιορισμένες.

Στην Ευρώπη σημειώνονται κάθε χρόνο 370 000 πρόωροι θάνατοι από ασθένειες συναρτώμενες με τη ρύπανση. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προετοιμάζει την αναθεώρηση της **οδηγίας για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών** ατμοσφαιρικών ρύπων, ορίζοντας για τους ήδη διακανονιζόμενους τέσσερις ρύπους νέες ανώτατες τιμές, που θα έχουν εφαρμογή από το 2020, ενδεχομένως δε και για πρωτογενείς εκπομπές σωματιδίων PM_{2.5}. Συνεχίστηκαν το 2006 οι διαπραγματεύσεις με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την προτεινόμενη **οδηγία-πλαίσιο για την ποιότητα του αέρα**.

Η νομοθεσία για τους υδάτινους πόρους συμπληρώθηκε με την έκδοση των **νέων οδηγιών για τα ύδατα κολύμβησης και τα υπόγεια ύδατα**.

Στο πλαίσιο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, η Επιτροπή ενέκρινε μια **Θεματική στρατηγική για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων**,²⁵ η οποία ενδέχεται να επεκταθεί και στα βιοκτόνα. Τα μέτρα περιλαμβάνουν εθνικά σχέδια δράσης, κατάρτιση και απαγορεύσεις ή περιορισμούς σε συγκεκριμένες χρήσεις φυτοφαρμάκων.

Στο πλαίσιο της **στρατηγικής για τον υδράργυρο**, η Επιτροπή ενέκρινε μια πρόταση οδηγίας²⁶ σχετικά με περιορισμούς χρήσεων υδραργύρου σε ορισμένες συσκευές, καθώς και μια πρόταση κανονισμού²⁷ για την απαγόρευση εξαγωγών μεταλλικού υδραργύρου και την ασφαλή αποθήκευσή του.

Νέα ευρήματα

- Στις Κάτω Χώρες, από προσεγγιστικές εκτιμήσεις προκύπτει ότι ποσοστό 2-5% όλων των ασθενειών ενδέχεται να οφείλεται σε ατμοσφαιρική ρύπανση, θόρυβο, ραδόνιο, φυσική υπεριώδη ακτινοβολία και υγρασία μέσα στα σπίτια. Το ποσοστό αυτό θα αυξηθεί αν συμπεριληφθούν οι ακόμη πιο αστάθμητες επιπτώσεις της έκθεσης σε μικροσωματίδια²⁸.
- Οι νανοτεχνολογίες αναμένεται να προωθήσουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα και να δώσουν καινούργιες λύσεις στα προβλήματα του

²⁴ SEC(2006) 1461

²⁵ COM(2006) 372

²⁶ COM(2006) 69

²⁷ COM(2006) 636

²⁸ RIVM/Dutch National Institute for Public Health and the Environment (2005)

περιβάλλοντος. Ωστόσο, είναι σημαντικό να είμαστε σε θέση να κατανοούμε, να αξιολογούμε και να διαχειριζόμαστε κάθε επίπτωση που μπορεί να προκύψει για την υγεία μας και για το περιβάλλον από τη χρήση ναουλικών.

Προοπτικές για το 2007:

- Τίθεται σε ισχύ ο κανονισμός **REACH** και η Επιτροπή θα συμβάλει στην εφαρμογή του και στην ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων.
- Η Επιτροπή προτίθεται να παρουσιάσει **μια μεσοπρόθεσμη αναθεώρηση του σχεδίου δράσης για το περιβάλλον και την υγεία.**
- Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει μια νέα πρόταση αναθεώρησης της **οδηγίας για τα εθνικά ανώτατα όρια εκπομπών** και της ισχύουσας νομοθεσίας για τις βιομηχανικές εκπομπές ρύπων. Θα υποβληθεί επίσης ένα **κοινοτικό σχέδιο εφαρμογής για τους ανθεκτικούς οργανικούς ρύπους.**
- Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει μια νέα πρόταση αναθεώρησης της **οδηγίας για την προστασία των ζώων εργαστηρίου**, ώστε να εκσυγχρονιστεί η προστασία των ζώων και να δημιουργηθούν ισότιμοι όροι για τη βιομηχανία και τους ερευνητές.
- Η ΕΕ θα επιδιώξει μια διεθνή δεσμευτική συμφωνία με αντικείμενο την περαιτέρω διεθνή δράση για τον **υδράργυρο** στο πλαίσιο του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (UNEP).

Χρήση των πόρων

Κύρια σημεία

Οι πόροι αποτελούν τη σπονδυλική στήλη της οικονομίας, αλλά η αυξανόμενη παγκόσμια ζήτηση επιβαρύνει ολοένα και περισσότερο το περιβάλλον. Βελτιώνοντας την αποδοτικότητα των πόρων, καθώς και παράγοντας και καταναλώνοντας οικολογικότερα, θα έχουμε περιβαλλοντικά οφέλη με παράλληλη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων και της ανταγωνιστικότητας.

Η Επιτροπή σημείωσε πρόοδο στην εφαρμογή της **θεματικής στρατηγικής για την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων**, μέσω του Ευρωπαϊκού κέντρου περιβαλλοντικών δεδομένων για τους φυσικούς πόρους, ενός διεθνούς πάνελ για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και ενός φόρουμ υψηλού επιπέδου που θα καθοδηγεί την εκπόνηση εθνικών μέτρων.

Τον Ιούνιο, το Συμβούλιο περιβάλλοντος υποστήριξε τη μακροπρόθεσμη μετεξέλιξη της **θεματικής στρατηγικής για την πρόληψη και ανακύκλωση αποβλήτων** σε μια «ευρωπαϊκή κοινωνία ανακύκλωσης». Βασικά στοιχεία της στρατηγικής έχουν ενσωματωθεί στην πρόταση οδηγίας για τα απόβλητα, κυρίως δε η προσέγγιση που αφορά τον κύκλο ζωής, προτάσεις για την εφαρμογή μέτρων πρόληψης παραγωγής αποβλήτων και, τέλος, προσπάθειες για την εκπόνηση κοινών προτύπων ανακύκλωσης. Η πρόταση βρίσκεται υπό συζήτηση στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Περαιτέρω μέτρα εφαρμογής της στρατηγικής είναι μια ανακοίνωση για τα βιομηχανικά παραπροϊόντα και απόβλητα, η εκπόνηση κριτηρίων ανακύκλωσης συγκεκριμένων ροών αποβλήτων ώστε να πάνσουν να αποτελούν απόβλητα και, τέλος, η βελτίωση της γνωστικής βάσης.

Η **οδηγία RoHS** (περιορισμός στη χρήση ορισμένων επικίνδυνων ουσιών) και η **οδηγία WEEE** (απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού) αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του διαρκώς αυξανόμενου όγκου ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών αποβλήτων. Η οδηγία WEEE διέπει τη διαχείριση των υπόψη αποβλήτων, θέτοντας στόχους για τη χωριστή συλλογή, ανάκτηση και ανακύκλωση. Η οδηγία RoHS προβλέπει την υποκατάσταση ορισμένων επικίνδυνων ουσιών στα νέα προϊόντα που κυκλοφορούν στην αγορά από 1ης Ιουλίου 2006. Η **οδηγία για τα προς απόσυρση οχήματα** και η **οδηγία για τις συσκευασίες** προβλέπουν ανάλογη απαγόρευση για τα βαρέα μέταλλα. Εκδόθηκε μια νέα **οδηγία για τις συστοιχίες ηλεκτρικών στοιχείων** (κν. μπαταρίες), η οποία απαγορεύει τη χρήση υδραργύρου σε όλες τις μπαταρίες και τη χρήση καδμίου στις περισσότερες φορητές.

Η διάλυση πλοίων χωρίς τη λήψη μέτρων ασφάλειας είναι ένα ζήτημα πιεστικό από πλευράς περιβαλλοντικής, οικονομικής και κοινωνικής, σε παγκόσμια κλίμακα. Στην Ασία παρατηρείται συχνά το φαινόμενο, η διάλυση των πλοίων να γίνεται σε ακατάλληλες συνθήκες, με τους εργαζόμενους να χάνουν τη ζωή τους ή να τραυματίζονται σε σοβαρά ατυχήματα ή να εκτίθενται σε τοξικές ουσίες. Η ρύπανση των υδάτινων πόρων και του εδάφους σε ακτές όπου λειτουργούν διαλυτήρια πλοίων επηρεάζει τα φυσικά ενδιαίτηματα και τις περιοχές αλιείας. Η Επιτροπή έχει αρχίσει να χαράσσει μια **στρατηγική για τη διάλυση των πλοίων**, με επίκεντρο τη μέριμνα για το περιβάλλον και την ασφάλεια.

Νέα ευρήματα

- Η εγκληματική απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων στην Ακτή του Ελεφαντοστού το 2006 έδειξε ότι αρκετά κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν σωστά την κοινοτική νομοθεσία που διέπει

τα φορτία αποβλήτων, ειδικότερα στα θαλάσσια λιμάνια. Το 2005, οι επιθεωρήσεις αποκάλυψαν υψηλά ποσοστά παράνομων φορτίων αποβλήτων, μέχρι και 48%.

- Ο τομέας τροφίμων και ποτών, το ιδιωτικό αυτοκίνητο και τα νοικοκυριά ευθύνονται συνολικά για το 70–80% των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κατανάλωσης «από τα σπάργανα στα σάβανα»²⁹.

Προοπτικές για το 2007

Η Επιτροπή προτρέπει:

- να εκπονήσει μια **πράσινη βίβλο με απώτερο στόχο ένα σχέδιο δράσης για την αειφόρο κατανάλωση και παραγωγή**, στηριζόμενη σε εργαλεία όπως μια ολοκληρωμένη πολιτική προϊόντων και αξιοποιώντας, το οικολογικό σήμα, τα περιβαλλοντικά συστήματα διαχείρισης (EMAS), τις πολιτικές πόρων και αποβλήτων και, τέλος, την καινοτομία·
- να επεξεργαστεί μέτρα σε μια κατεύθυνση **οικολογικής στροφής της βιομηχανικής πολιτικής**, αξιοποιώντας στοιχεία όπως η εσωτερική αγορά, η οδηγία για τα προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια (οδηγία EuP), οι πρωτοπόρες αγορές και άλλες μορφές στήριξης της οικοκαινοτομίας και της διεθνούς συνεργασίας·
- να προτείνει εθελοντικούς στόχους σε επίπεδο ΕΕ για **οικολογικές δημόσιες συμβάσεις** και να δώσει στα κράτη μέλη περαιτέρω κατευθύνσεις για τα εθνικά σχέδια δράσης·
- να εκπονήσει έκθεση για την εφαρμογή του **προγράμματος δράσης για τις περιβαλλοντικές τεχνολογίες (ETAP)**, η οποία θα περιλαμβάνει και τα πρώτα αποτελέσματα της συνεργασίας με τα κράτη μέλη·
- να υποστηρίξει την αξιοποίηση περιβαλλοντικών τεχνολογιών και οικοκαινοτομίας μέσω του **προγράμματος-πλαισίου ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και του έβδομου προγράμματος-πλαισίου έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης**·
- να εγκαινιάσει πρωτοβουλίες ενίσχυσης της εφαρμογής του κανονισμού για τα **φορτία αποβλήτων** και της **οδηγίας για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων**, συμπεριλαμβανομένων νομοθετικών προτάσεων όταν χρειάζεται·
- να παρουσιάσει μια πράσινη βίβλο για τη **διάλυση των πλοίων**.

²⁹ IPTS/Institute for Prospective Technological Studies (2006) Environmental Impact of Products/Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της κατανάλωσης

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ και ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Κύρια σημεία

Βελτιωμένο ρυθμιστικό πλαίσιο για βελτίωση της εφαρμογής και των περιβαλλοντικών αποτελεσμάτων

Η περιβαλλοντική πολιτική έχει ήδη δώσει ικανοποιητικά περιβαλλοντικά αποτελέσματα, αλλά μια αποτελεσματικότερη και ευχερέστερη εφαρμογή θα τα βελτιώσει ακόμη περισσότερο. Μια σημαντική πτυχή ενός βελτιωμένου ρυθμιστικού πλαισίου είναι να εγγυάται ότι οι προβλεπόμενες διοικητικές προϋποθέσεις παροχής πληροφοριών αναλογούν στην ενδεδειγμένη εφαρμογή.

Ενώ οι διοικητικές δαπάνες εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας αντιπροσωπεύουν μικρό μόνο ποσοστό του συνολικού οφέλους που προκύπτει από αυτήν, πρέπει να αντιμετωπιστούν κάποιες περιττές δαπάνες που εμποδίζουν την ορθή εφαρμογή.

Επομένως, η Επιτροπή παραμένει συνεπής στην εφαρμογή ορθότερων κανονιστικών αρχών για την παραγωγή περιβαλλοντικής πολιτικής, με σκοπό να βελτιώνει τον σχεδιασμό της ισχύουσας και της μελλοντικής νομοθεσίας.

Απλούστευση

Το 2006, η Επιτροπή συνέχισε να αναθεωρεί διάφορα νομοθετήματα, όπως τις **οδηγίες RoHS, WEEE και IPPC** (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) στο πλαίσιο του **κυκλώμενου προγράμματος απλούστευσης**³⁰. Μέρος του νέου προγράμματος³¹ είναι η πρόταση αναθεώρησης της **οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα**³². Στη νέα οδηγία θα συγχωνευτούν τρεις ισχύουσες οδηγίες και θα αποσαφηνίζονται κάποια νευραλγικής σημασίας νομοθετήματα, τα οποία όμως εφαρμόζονται ανεπαρκώς.

Η Επιτροπή έχει προτείνει μια **οδηγία για την προστασία των επιφανειακών υδάτων**³³ από τη ρύπανση, όπου προβλέπονται οριακές τιμές για 41 επικίνδυνες ουσίες. Με την οδηγία αυτή καταργούνται πέντε οδηγίες καθώς και οι απαιτήσεις για υποβολή εκθέσεων. Επίσης, η Επιτροπή έχει δρομολογήσει λεπτομερειακές αναθεωρήσεις για την απλούστευση και βελτίωση των συστημάτων **EMAS** (οικοδιαχείριση και έλεγχοι) και των συστημάτων **οικολογικού σήματος** (προϊόντα), διερευνώντας τη σχέση με άλλες νομοθεσίες και καθιστώντας τα ελκυστικότερα για μικρότερες επιχειρήσεις.

Ο **κανονισμός REACH** (καταχώριση, αξιολόγηση και έγκριση χημικών προϊόντων), που εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 2006, αντικαθιστά 40 ισχύοντα νομοθετήματα, δημιουργεί ένα ενιαίο σύστημα για όλες τις χημικές ουσίες και σηματοδοτεί την ίδρυση ενός νέου Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων.

³⁰ COM(2005) 535

³¹ COM(2006) 690

³² COM(2005) 667

³³ COM(2006) 397

Χάραξη νέων πολιτικών

Η περιβαλλοντική πολιτική έχει ανοίξει πολλούς δρόμους για τη χάραξη αποτελεσματικών και αποδοτικών από απόψεως κόστους νέων πολιτικών, οι οποίες αποτελούν πλέον τρέχουσα πρακτική. Ένα παράδειγμα είναι η μελέτη επιπτώσεων. Η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να προβαίνει σε εκτίμηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων όλων των προτάσεων που υποβάλλει στο πλαίσιο των σημαντικότερων πολιτικών που ασκεί. Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής πολιτικής, διενεργήθηκαν περισσότερες από 20 μελέτες επιπτώσεων – το ένα όγδοο περίπου επί του συνόλου σε επίπεδο Επιτροπής.

Η διαδικασία της μελέτης επιπτώσεων βελτιώνει την επιλογή των εργαλείων άσκησης πολιτικής. Για παράδειγμα, η **οδηγία** για τη δημιουργία υποδομής γεωγραφικών δεδομένων [EU Infrastructure for Spatial Information (**INSPIRE**)], επί της οποίας επιτεύχθηκε πολιτική συμφωνία το 2006, βασίστηκε σε μια εναλλακτική δυνατότητα η οποία απέφερε σε γενικές γραμμές τα ίδια οφέλη με κόστος κατά 25% χαμηλότερο της αρχικής. Η νέα **επιτροπή εκτίμησης επιπτώσεων**, που συγκροτήθηκε από την Επιτροπή, ελέγχει την ποιότητα των προκαταρκτικών εκτιμήσεων επιπτώσεων.

Εφαρμογή της νομοθεσίας

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι εξασφαλισμένη μόνον όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν σωστά τη νομοθεσία. Στο τέλος του 2006 υπήρχαν 420 **παραβάσεις** της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή βελτιώνει συνεχώς τον χειρισμό των παραβάσεων. Επίσης, συνεργάζεται στενά με φορείς συμφερόντων για τον εντοπισμό τυχόν δυσχερειών, όπως π.χ. το 2006 με τον **κανονισμό REACH**. Ανάλογες προσπάθειες καταβλήθηκαν σχετικά με την **οδηγία για την περιβαλλοντική ευθύνη** και την **οδηγία-πλαίσιο για τους υδάτινους πόρους**, όπου διασυννοριακά ζητήματα καθιστούν απαραίτητη μια κοινή προσέγγιση. Το **άτυπο δίκτυο GreenEnforce**, αποτελούμενο από άτομα που ασχολούνται με την προστασία της φύσης και του δάσους, συστάθηκε για τις ανάγκες ενδυνάμωσης του διαλόγου σχετικά με την εφαρμογή.

Νέα ευρήματα

- Μελέτες συγκεκριμένων περιπτώσεων έδειξαν ότι το κόστος της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της ΕΕ συχνά υπερεκτιμάται ως προς το πραγματικό κόστος εφαρμογής της, πιθανότατα λόγω υποεκτίμησης της καινοτομίας που παράγεται ως αποτέλεσμα της πολιτικής και άλλων παραγόντων³⁴.
- Στην περιβαλλοντική νομοθεσία αντιστοιχεί ποσοστό 4% περίπου επί του συνόλου των διοικητικών δαπανών που βαρύνουν τις επιχειρήσεις για εφαρμογή κάθε άλλης νομοθεσίας σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο³⁵.
- Τα κοινοτικά πρότυπα για τις εκπομπές επεκτείνονται σε διεθνές επίπεδο. Για παράδειγμα, πάνω από 3 δισεκατομ. άνθρωποι στην Ασία απολαμβάνουν τα οφέλη από την εφαρμογή των ευρωπαϊκών προτύπων για τους ρύπους που εκπέμπουν τα οχήματα³⁶.

³⁴ IVM/Ινστιτούτο Περιβαλλοντικών Σπουδών (Αμστερνταμ) (2006), DEFRA/Βρετανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατροφής και Υπαίθρου (2006)

³⁵ Εκτίμηση βάσει ευρημάτων από Δανία, Κάτω Χώρες και ΗΒ· βλ. επίσης COM(2006) 691

³⁶ International Council on Clean Transportation/Διεθνές συμβούλιο οικολογικών μεταφορών

- Ο ευρωπαϊκός στόλος οχημάτων έχει 2 έως 3 φορές μεγαλύτερη απόδοση καυσίμου από τον στόλο των ΗΠΑ, εν μέρει λόγω υψηλότερης φορολογίας καυσίμων, μέσω της οποίας υποστηρίχθηκαν σημαντικές τεχνολογικές βελτιώσεις³⁷.

Προοπτικές για το 2007

Η Επιτροπή προτίθεται:

- να καταθέσει μια ανακοίνωση αναφορικά με ένα **ενιαίο σύστημα πληροφοριών για το περιβάλλον**, που θα συνδέεται με την υποδομή **INSPIRE**. Το σύστημα αυτό εγγυάται την παροχή πληροφοριών, ενώ καταργεί περιττές εκθέσεις και παρακολουθήσεις δεδομένων·
- να παρουσιάσει μια **πράσινη βίβλο μηχανισμών της αγοράς** για ζητήματα που αφορούν το περιβάλλον και την ενέργεια. Η πράσινη βίβλος θα εξετάζει πτυχές της προβλεπόμενης αναθεώρησης της οδηγίας για τη φορολόγηση της ενέργειας και εναλλακτικές δυνατότητες περαιτέρω χρήσης οικονομικών μηχανισμών σε διάφορα πεδία της περιβαλλοντικής πολιτικής³⁸.
- να αναθεωρήσει τις **κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος** με σκοπό να προσαρμόσει τους κανόνες στις προκλήσεις της περιβαλλοντικής πολιτικής. Για να απλουστευθεί η διαδικασία της εκτίμησης, θα μπορούσαν να υπαχθούν στον αναθεωρημένο **κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία** ορισμένες κρατικές ενισχύσεις υπέρ του περιβάλλοντος οι οποίες στρεβλώνουν λιγότερο τον ανταγωνισμό·
- να καταθέσει ένα **πρόγραμμα ενισχύσεων προσαρμογής** για να βοηθήσει μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να προσαρμοστούν στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις·
- να υποβάλει μια ανακοίνωση σχετικά με την **εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τους υδάτινους πόρους**·
- από κοινού με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, να δρομολογήσει το **Σύστημα πληροφοριών για τους υδάτινους πόρους στην Ευρώπη**, ώστε να βελτιωθεί η παροχή και η ποιότητα των δεδομένων για τους υδάτινους πόρους.

³⁷

³⁸

Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος 1/2006
COM(2007) 140 τελικό

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή καταβάλλει διαρκείς προσπάθειες βελτίωσης του τρόπου σχεδιασμού και εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής. Τα επιμέρους μέτρα εφαρμόζονται ήδη ευρέως και ενδείκνυνται για μια πιο σύγχρονη κανονιστική προσέγγιση, με παράλληλη διατήρηση μιας προστασίας υψηλής στάθμης.

Η κλιματική αλλαγή βρίσκεται στην κορυφή της πολιτικής ατζέντας. Η Επιτροπή θα επεξεργαστεί περαιτέρω τις προτάσεις της, ώστε η ΕΕ να εξελιχθεί σε οικονομία χαμηλής κατανάλωσης άνθρακα και να επιτύχει πιο μακροπρόθεσμους στόχους ως προς τη μείωση των εκπομπών CO₂ στην ΕΕ και παγκοσμίως. Ακόμη όμως και με μείωση των εκπομπών, πρέπει να προλάβουμε τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να πάρουμε μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι ζημιές. Η Επιτροπή προτίθεται συνεπώς να εγκαινιάσει δημόσιο διάλογο για μια πολιτική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Η ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας αποτελεί επίσης κορυφαία προτεραιότητα. Έχουν ήδη προταθεί σημαντικά μέτρα και απομένει τώρα να εφαρμοστούν. Σε παγκόσμιο επίπεδο, θα δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην αειφόρο διαχείριση των δασών καθώς και στην καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας και του εμπορίου των προϊόντων της.

Τα μοντέλα κατανάλωσης και παραγωγής πρέπει να γίνουν πιο αειφόρα. Η Επιτροπή σκοπεύει να προτείνει τρόπους προώθησης της ενεργειακής απόδοσης, του οικοσχεδιασμού, της οικοκαινοτομίας και των καθαρών τεχνολογιών. Θα ενταθούν οι προσπάθειες για βελτιωμένη εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις διαπερνούν όλες τις επιμέρους πολιτικές. Με αμείωτη προσοχή πρέπει να παρακολουθούμε πώς αλληλεπιδρούν οι διάφορες τομεακές πολιτικές και πώς επηρεάζουν το περιβάλλον. Μια ανοιχτή παγκοσμιοποιημένη αγορά περιβαλλοντικών τεχνολογιών, επενδύσεων και τεχνογνωσίας θα αποτελούσε παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να συμβάλουν και άλλες τομεακές πολιτικές. Διμερείς και πολυμερείς συνεργασίες με τους διεθνείς μας εταίρους είναι ουσιαστικής σημασίας εάν θέλουμε να διαφυλάξουμε τους κοινούς μας πόρους και την επιβίωσή μας. Το περιβάλλον μας χρειάζεται όλους.